

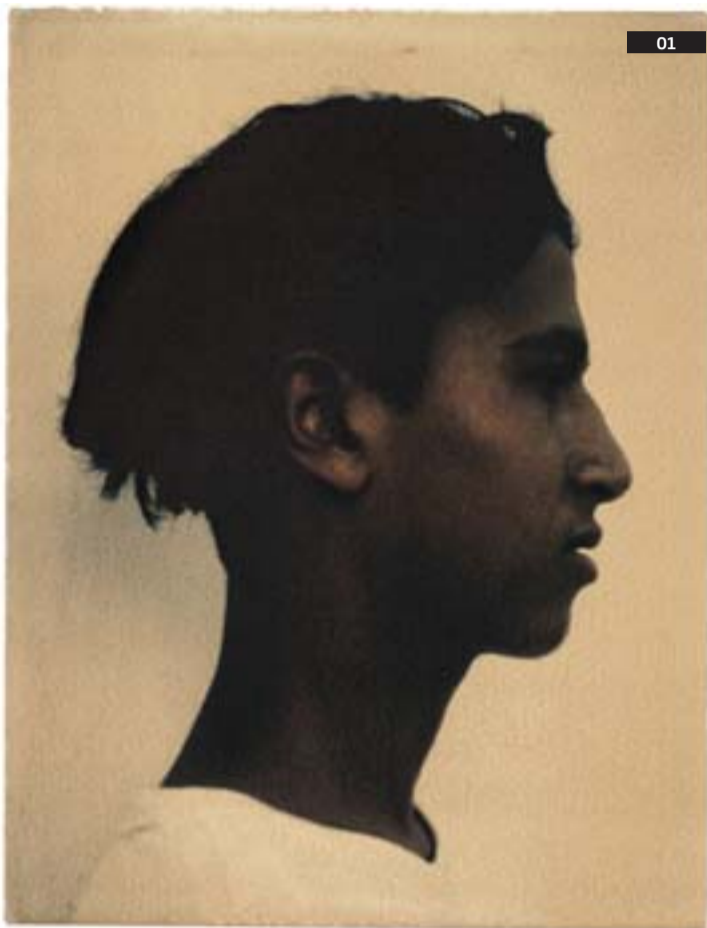
CULTURA

Ferruccio Bartoletti presenta una proposta única en el festival Miquel Tortell de Muro

El XIII Festival de Música Miquel Tortell presenta avui a les 19 hores una proposta única i novedosa a Mallorca, tant pels amants de la música com pels cinèfils. El reconegut organista italià Ferruccio Bartoletti s'encarregarà de fer una improvisació amb l'orgue de l'església parroqui-

al Sant Joan Baptista de Muro durant la projecció de la pel·lícula muda *Vida i passió de Jesús* (1903) de Ferdinand Zecca. Ferruccio és un músic de formació clàssica i és un dels primers organistes italians que ha dut a terme els seus treballs d'improvisació amb eines interactives.

La fotografia 'D'anar i tornar' de Toni Catany conquesta la Pedrera

Aquest dilluns s'inaugura a Barcelona una gran revisió de l'obra de l'artista llucmajorer

CRISTINA ROS
BARCELONA

Unes 150 obres, entre fotografies, llibres d'artista i alguns objectes significatius s'han reunit per oferir, en el marc de La Pedrera de Barcelona, una de les lectures possibles de l'ingent llegat de Toni Catany. L'exposició, la primera gran revisió de l'artista després de la seva mort sobtada el 14 d'octubre de 2013, dibuixa un principi vital i professional que queda resumit en el títol de la mostra: *Toni Catany. D'anar i tornar*.

No és un recorregut cronològic el que proposen els comissaris de l'exposició, Antoni Garau i Alain D'Hooghe (director i vicepresident de la Fundació Toni Catany, respectivament). *D'anar i tornar* ofereix l'oportunitat d'observar com el fotògraf llucmajorer anava pel món i es trobava a si mateix, redescobria objectes, costums i paisatges de la infantesa en llocs remots i creava ai-

xí tot un univers de relacions que és, precisament, l'univers en què posa l'accent la mostra que s'inaugura aquest dilluns a la seu de la Fundació La Pedrera, l'edifici de Gaudí al passeig de Gràcia que estarà oberta fins al 17 de juliol. Segons remarquen D'Hooghe i Garau al llibre editat, aquesta mostra és "la primera que no ha pogut tenir la participació activa de Toni Catany i l'única fins ara que no ha estat imaginada i concebuda per ell en persona".

Un viatge per vuit àmbits

És conegut que Toni Catany solia treballar amb sèries llargues de fotografies que realitzava bé a la seva casa estudi de Nou de la Rambla, a la ciutat vella de Barcelona, bé durant els múltiples viatges que va fer per distints continents. L'exposició 'D'anar i tornar' es pot entendre com un viatge per la fotografia de qui fou premi Nacional tant pel Ministeri de Cultura espanyol com per la Generalitat de Catalunya. Ara bé,

no és un viatge a l'ús, no manté un fil cronològic, ni tampoc es pretén fer un viatge per territoris concrets. És més, sèries com la feta a Venècia, la ciutat que més admirava, es troba a l'exposició en format llibre, una altra de les passions de l'artista: compondre els llibres ell mateix.

Amb uns prolegòmens que obren la mostra a Eivissa, en el retrat d'un nin cap pelat amb dues pàgines darrere fet el 1967 i que Catany considerava la primera fotografia amb la singularitat que distingeix un artista, i continuant pel paisatge de pins i mar de Llucmajor (relacionat amb una branca torta dins un goy d'aigua), o els retrats d'amigues del fotògraf que introdueixen una selecció d'obres de 'Somniar déus', són la porta d'entrada a un recorregut extens per alguns dels àmbits més significatius que treballà Catany.

De les reconegudes qualitats com a retratista i de l'agudesesa en la tria de persones, n'és mostra 'Mirades fortuïtes' rostres, torsos carregats

Viatge
La mostra arrenca a Eivissa i a Mallorca, amb les primeres fotografies

Àmbits
'D'anar i tornar' es distribueix en àmbits en què es potencien les relacions

de vida trobats als carrers o als mercats de Veneçuela o de Cuba i que tenyeixen la fotografia sempre austera de Toni Catany, d'una gran vivor i harmonia cromàtica.

Sèries inèdites

També del Carib arribaren en les maletes del fotògraf unes joguines de fusta pintada amb les quals ell, durant el mes de març de 2013, seguiria jugant al seu estudi de Barcelona per fer una sèrie de 'Barques i peixos' que havia quedat inèdita. Coloristes també, però amb la subtilitat d'una cultura més espiritual, se succeeixen els joves dels mercats de Bangla Desh, homes i dones ataviats amb preciosos saris a la Índia i fins i tot algun retrat fet durant un viatge a Etiòpia, quan cercava un personatge del *Tirant*.

Fer una aturada especial en les 'Natures mortes' és obligat en revisar l'obra de Toni Catany. "Vet aquí una rosa mallorquina i un llimó, i les seves aromes, que el sol de les Illes

Mor Keith Emerson, d'Emerson, Lake & Palmer

El músic anglès Keith Emerson, teclista de la banda de rock progressiu Emerson, Lake & Palmer, es va suïcidar dijous als 71 anys. Durant la dècada dels 70, la superbanda, formada per reconeguts músics –el cantant i baixista Greg Lake i el bateria Carl Palmer–, va tenir un gran èxit popular. Es van reunir als 90.

El curt sobre Gerturdis de la Fuente, al Catalina Valls

Gertrudis de la Fuente, una pionera de la bioquímica a Espanya, una científica d'èxit en una època en què les dones tenien poc protagonisme, és la protagonista de *Gertrudis. La mujer que no enterró sus talentos*, de Medardo Amor, que es projectarà al teatre Catalina Valls de Palma dimarts, 15 de març, a les 20 h.

OBSERVATORI

FRANCESC MIRALLES

VICEPRESIDENT PRIMER DEL CONSELL DE MALLORCA

Mallorca i l'univers Toni Catany

No creia en una gran obra mestra, sinó en l'obra de tota una vida. Endinsar-se en l'univers del fotògraf llucmajorer Toni Catany implica entendre el seu relat vital, a cavall entre Lluçmajor i Barcelona: la primera li va donar unes arrels, sempre presents en la seva obra, i la segona, una projecció professional amb la qual Mallorca té un deute que du per nom Centre Internacional de Fotografia Toni Catany. Un projecte que s'ha dilatat en el temps de manera incomprensible i que va aconseguir el vistiplau de totes les forces polítiques del ple del Consell de Mallorca el 12 de novembre de 2015, amb l'objectiu d'engegar un full de ruta per convertir aquest centre en un referent per a Mallorca i també per a l'àmbit internacional. El Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Lluçmajor i la Fundació Toni Catany rubricaren un conveni a final del mes de desembre passat.

De bones intencions, l'infern n'és ple, diria més d'un. Però la meva intenció com a conseller de Cultura, Patrimoni i Esports és evitar les flames oferint compromís polític i hores de feina per fer camí cap al que hauria de ser una peça cabdal del relat cultural de la nostra illa. D'aquestes jornades de feina, en voldria compartir una d'especial, que em va dur a un pis del carrer Nou de la Rambla de Barcelona que atresora l'univers de Toni Catany dins estances que recorden l'antiga burgesia del raval barcelonès. Revisant les notes i els escenaris que vaig recórrer aquell dia guiat per Antoni Garau, director de la Fundació Toni Catany, me n'adon de la complexitat del projecte que tenim a les mans, en part pel llegat tan extens que representa l'obra de tota una vida de Catany: llibres, objectes, multitud de tiratges fotogràfics originals... que es guarden gelosament en la que és, actualment, la seu de la fundació que du el seu nom.

En aquella casa, cada racó està impregnat de la personalitat de Toni Catany. Un descobreix la importància que ha tingut la música per a ell, l'estima que va professar per petits detalls de la vida quotidiana recopilats arreu del món i que omplen vitrines d'estatuetes de fang, gerros, petits ocells esculpits en fusta o vaixells tre-

Tota una vida
Endinsar-se
en l'univers
de Toni Catany
implica
entendre el
seu relat vital

Necessitat
El projecte
cerca evitar
la pèrdua i la
dispersió del
patrimoni
fotogràfic

ballats de manera artesanal i amb teles rústiques a mode de vela, imatges religioses devora les campanes de copinyes tradicionals fetes per la seva mare... i tan sols uns quants metres per davall, baixant per una escala de caragol, el bessó del llegat de Catany amb originals i còpies de les creacions, multitud de negatius, mostres de l'experimentació feta amb diferents tècniques fotogràfiques, custodiades per la Fundació Toni Catany. Un espai presidit per la mirada d'aquell nin que l'any 1967 va retratar Catany a Eivissa. Darrere ell, dues dones grans vestides de pageses. Les arrels, Mallorca, sempre guaitant, no només en la seva obra, sinó també en els retrats que adornen les prestatgeries, des d'on una dona de mitjana edat observava amb posat seriós l'objectiu de la càmera del seu fill, dreta a l'ampit d'una porta just devora un forn ben servit de llenya.

El projecte Toni Catany s'inscriu dins la necessitat d'evitar la pèrdua i la dispersió del patrimoni fotogràfic que ha arribat als nostres dies. Catany forma part d'una generació que experimenta amb la fotografia més enllà del fet documental per elevar-la a la categoria d'art. Els seus cossos nus i natures mortes han recorregut el món i han despertat admiració. I darrera aquestes anades i vingudes, la voluntat ferma de Catany de deixar la seva obra al seu poble natal, Lluçmajor. Aquest és el nostre objectiu a través del tan esperat i reclamat Centre Internacional de Fotografia Toni Catany, el qual hem de convertir en un referent en la política d'infraestructures culturals de la nostra illa, a la vegada que ha de ser atractiu en l'àmbit internacional. De mantenir viu aquest llegat, se n'ocupa la Fundació Toni Catany, que aquest 14 de març ens mostrarà la faceta de recerca que el fotògraf llucmajorer imprimia als viatges que feia arreu del món. I ho farà amb l'exposició 'Toni Catany. D'anar i tornar', que es fa a la Pedrera de Barcelona fins al 17 de juliol. A Mallorca, haurem d'esperar una mica més, fins a l'abril, per poder gaudir d'una selecció de fotografies de Masao Yamamoto qui, contem, va quedar captivat davant una fotografia de Toni Catany exposada a Tòquio. La universalitat també té arrels i, per a Catany, aquestes són a Mallorca.

ROSTRES, LLOCS I OBJECTES

01. *A l'illa Margarita*, 1996. Polaroid transportada. 02. *Calcuta, l'Índia*, 2011. 03. *Cossiols núm. 5*, 1985. 04. *Natura morta núm. 88*, 1985. TONI CATANY

ha fet més intenses" és un dels escrits de l'artista que es troba en el recorregut de l'exposició. Subtils, barroquisme mai cridaner, evocacions de Chardin, les natures mortes de Catany són imatges preciosistes en la concepció, els elements retratats i sobretot la llum.

Especialment essencial és la llum en la sèrie 'Matèria obscura', en les quals el color, si n'hi ha, és només una pinzellada entre una extrema foscor. Així i tot, l'exposició torna al

color amb una altra sèrie inèdita, 'Parets mestres', inspiració d'artistes. I de la senzillesa d'aquestes parets pintades, a la humilitat del coral de ca sa mare, d'on sorgeix un dels treballs més exquisits de Catany, la sèrie 'Cossiols'. La mostra acaba amb una selecció dels 'Altars profans', sèrie que es va poder veure a Lluçmajor, darrera sèrie treballada per l'artista, en la qual queda més patent que mai aquest permanent 'D'anar i tornar'. —